ที่ จบ ๐๐๑๙/ว ๒๐๖๑

ศาลากลางจังหวัดจันทบุรี
ถนนเลียบเนิน จบ ๒๒๐๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง การดำเนินกิจกรรมภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (Memorandum of Understanding : MOU) ระหว่างกรมการพัฒนาชุมชน กับ มูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ (Earth Safe Foundation)

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บันทึกข้อตกลงความร่วมมือฯ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนฯ จำนวน ๑ ชุด
๓. แนวทางการดำเนินงาน จำนวน ๑ ชุด
๔. ใบสมัครเข้าร่วมโครงการและแบบประเมินคัดเลือก จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมการพัฒนาชุมชน ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (Memorandum of Understanding : MOU) กับมูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ (Earth Safe Foundation) เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ โดยมีขอบเขตความร่วมมือใน ๓ ประเด็น ประกอบด้วย (๑) ส่งเสริมให้ครอบครัวพัฒนาดำเนินชีวิต โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยตัวชี้วัดทฤษฎีบันได ๙ ขั้นสู่ความพอเพียง (๒) ส่งเสริมให้ครอบครัวพัฒนาหยุด และปฏิเสธการใช้เคมีทุกชนิด ได้แก่ ปุ๋ยเคมี สารเคมีกำจัดวัชพืช และสารเคมีกำจัดแมลง (๓) ส่งเสริมให้ครอบครัวพัฒนาไม่ใช้พืชตัดต่อพันธุกรรม โดยให้เน้นอนุรักษ์พืชพันธุกรรมท้องถิ่น รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และกรมการพัฒนาชุมชน ร่วมกับมูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ (Earth Safe Foundation) ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานและแผนปฏิบัติการ เพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือฯ ให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และ ๓

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ จังหวัดจึงขอให้อำเภอมอบหมายให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอดำเนินการ ดังนี้

๑. ประชาสัมพันธ์ รับสมัคร กลุ่มเป้าหมายที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด

๒. คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายตามแนวทางการดำเนินงานที่กำหนดในสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ และส่งเอกสารใบสมัครเข้าร่วมโครงการและแบบประเมินคัดเลือก ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ อย่างน้อยอำเภอละ ๑ กลุ่ม ให้จังหวัดภายในวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๓ ทาง E-mail : cdd.chanthaburi@gmail.com

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมบูรณ์ หอมเอนก)
พัฒนาการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน
โทร./โทรสาร ๐-๓๙๓๑-๑๕๖๕

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

ระหว่าง

กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

กับ

มูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ (Earth Safe Foundation)

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ ทำขึ้น ณ เวทีกลาง อาคารชาเลนเจอร์ ๑ – ๓ อิมแพค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ระหว่างกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย โดย นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ ฝ่ายหนึ่ง กับ มูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ (Earth Safe Foundation) โดย นางสัณหจุฑา จิราธิวัฒน์ อีกฝ่ายหนึ่ง โดยทั้งสองฝ่ายตกลงร่วมมือกันมีข้อความดังต่อไปนี้

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ ทำขึ้นเพื่อประกาศเจตนารมณ์ในการร่วมมือเพื่อส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการพัฒนาหมู่บ้านให้มีระบบ เศรษฐกิจชุมชนมั่นคง และเพื่อพัฒนาครอบครัวพัฒนาให้สามารถผลิตพืชผลทางการเกษตรที่มีมาตรฐานในการเพาะปลูก ไปจนถึงการรวมกลุ่มในการจำหน่ายผลผลิต ภายใต้การใช้มาตรฐาน Earth Safe อินทรีย์วิถีไทย มาตรฐานแห่งการใช้ศาสตร์พระราชา เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และเป็นตัวอย่างความสำเร็จต้นแบบให้กับชุมชนและสังคม ในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ จำนวน ๒๒๘ หมู่บ้าน

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ เป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่เกษตรกรและชาวบ้านซึ่งล้วนประกอบอาชีพเกษตรกรรม ในเขตชนบทของประเทศไทยส่วนใหญ่กำลังได้รับผลกระทบจากการใช้สารเคมีในการเกษตรอย่างหนักหน่วง รวมไปถึงการเพาะปลูกพืชเชิงเดี่ยว ในพื้นที่ขนาดใหญ่ ที่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมในองค์รวมในหลากหลายมิติ จนในที่สุด ต้องกลายเป็นปัญหาที่ต้องการการหาทางออกร่วมกันงานที่สำคัญ จึงต้องเร่งแก้ไขวิกฤติที่เป็นปัญหาเฉพาะหน้า ช่วยชาวบ้านที่ยังมีปัญหาหนี้สิน ให้เห็นว่าศาสตร์พระราชา คือ ทางเลือกและทางรอด ของเกษตรกรไทย

ด้วยการอัญเชิญแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามศาสตร์พระราชา มาปฏิบัติให้เกิดผลจริงในพื้นที่ มูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ (Earth Safe Foundation) ได้ประยุกต์นำเอาปรัชญา ทฤษฎี การปฏิบัติ นวัตกรรม และหลักการจัดการตามศาสตร์พระราชา (ภายใต้มาตรฐาน Earth Safe อินทรีย์วิถีไทย) เป็นองค์ความรู้และปัจจัยการพัฒนาที่สำคัญในการช่วยเหลือ สนับสนุน และร่วมสร้างผลสัมฤทธิ์ให้เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมายเกิดการเปลี่ยนแปลงไปทางบวก โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งได้แก่ ชาวบ้านและเกษตรกรในพื้นที่เป็นสำคัญ มีการให้ความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตั้งแต่ขั้นพื้นฐาน และต่อยอดเป็นเศรษฐกิจพอเพียงขั้นก้าวหน้า คือ มอบองค์ความรู้ด้านมาตรฐานการผลิต ส่งเสริมความรู้ทางเทคนิคให้ชาวบ้านในสิ่งที่ยังขาด โดยเฉพาะในเรื่องการใช้สิ่งทดแทนสารเคมีในกระบวนการเพาะปลูกทุกขั้นตอน เพื่อให้สามารถปฏิบัติได้จริงอย่างมั่นใจ ตามสถานการณ์และความเป็นจริงของปัญหาที่เกิดในแต่ละพื้นที่ และเสริมความรู้เรื่องการตลาดที่โปร่งใสเป็นธรรม ไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง และการให้ความรู้ผู้บริโภคให้มีความรู้ตระหนักถึงความสำคัญของอาหาร

ขอบเขตความร่วมมือ ทั้งสองฝ่ายจะร่วมกันดำเนินกิจกรรมดังนี้

(๑) ส่งเสริมให้ครอบครัวพัฒนาดำเนินชีวิตโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยตัวชี้วัดทฤษฎีบันได ๙ ขั้นสู่ความพอเพียง

(๒) ส่งเสริมให้ครอบครัวพัฒนาหยุดและปฏิเสธการใช้เคมีทุกชนิดคือ ปุ๋ยเคมี สารเคมีกำจัดวัชพืช และสารเคมีกำจัดแมลง

(๓) ส่งเสริมให้ครอบครัวพัฒนาไม่ใช้พืชตัดต่อพันธุกรรม โดยให้เน้นอนุรักษ์พันธุกรรมท้องถิ่น

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ มีกำหนดระยะเวลา ๒ ปี นับแต่วันที่ทั้งสองฝ่ายลงนามเป็นต้นไป โดยทั้งสองฝ่ายอาจตกลงขยายระยะเวลาความร่วมมือออกไปได้ โดยจัดทำเป็นบันทึกข้อตกลงแก้ไขเพิ่มเติมบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ จัดทำขึ้นเป็น ๒ ฉบับ โดยมีข้อความถูกต้องตรงกัน แต่ละฝ่ายได้อ่านเข้าใจดีแล้ว รวมทั้งเพื่อแสดงถึงเจตจำนงและความตั้งใจในการดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ทั้งสองฝ่ายจึงได้ลงลายมือร่วมกันไว้เป็นหลักฐานและเก็บไว้ฝ่ายละฉบับ

ลงนามเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๒

ลงนาม.....

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

ลงนาม.....

(นางสัณหจุฑา จิราธิวัฒน์)
ประธานมูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ

ลงนาม.....

(นางปราณี รัตนประยูร)
หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรม
พยาน

ลงนาม.....

(นายประชา เตรัตน์)
พยาน

แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการพัฒนากลุ่มเป้าหมายสู่เกษตรอินทรีย์วิถีไทย ภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ
ระหว่างกรมการพัฒนาชุมชน กับ แผนปฏิบัติการความร่วมมือระหว่างกรมการพัฒนาชุมชนกับมูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ
ระยะที่ ๑ จำนวน ๑๘ จังหวัด (พื้นที่ริเริ่ม ๑๘ แห่ง)

ที่	กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	เดือน												
				ม.ค-มี.ค. ๖๓	เม.ย. ๖๓	พ.ค. ๖๓	มิ.ย. ๖๓	ก.ค. ๖๓	ส.ค. ๖๓	ก.ย. ๖๓	ต.ค. ๖๓	พ.ย. ๖๓	ธ.ค. ๖๓	ม.ค. ๖๔	ก.พ. ๖๔	มี.ค. ๖๔
๑.	**กำหนดรูปแบบและแนวทางการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)**															
	๑.๑ เสนอพื้นที่ริเริ่ม/นำร่อง/ต้นแบบ	• CDD และ ESF														
	๑.๒ วิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่เป้าหมาย															
	๑.๓ ลงพื้นที่วิเคราะห์ชุมชนและศักยภาพของกลุ่มเป้าหมาย**อาจมีการปรับวิธีการ**															
	๑.๔ ประชุม/คัดเลือกข้อมูลพื้นที่เป้าหมาย															
๒.	**เตรียมความพร้อมการปฏิบัติงาน**															
	๒.๑ จัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงาน	• เจ้าหน้าที่ พช. กรม ศพช. จังหวัด และคณะทำงานตามคำสั่งฯ • จนท. ผู้นำ พื้นที่เป้าหมาย														
	๒.๒ จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน															
	๒.๓ เตรียมความพร้อมเจ้าหน้าที่															
	๒.๔ ประชุม/หารือ คณะทำงานฯ															
	๒. ๕ แจ้งแนวทางดำเนินการลงพื้นที่ ๗๖ จังหวัด															

ที่	กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	เดือน											
				ม.ค-มี.ค. ๖๓	เม.ย. ๖๓	พ.ค. ๖๓	มิ.ย. ๖๓	ก.ค. ๖๓	ส.ค. ๖๓	ก.ย. ๖๓	ต.ค. ๖๓	พ.ย. ๖๓	ธ.ค. ๖๓	ม.ค. ๖๔	ก.พ. ๖๔	มี.ค. ๖๔
๓.	**ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน**															
	๓.๑ สร้างความเข้าใจการดำเนินงานแก่พื้นที่ดำเนินการผ่านระบบวิดิทัศน์ทางไกล (Video Conference)	• CDD และ ESF														
	๓.๒ จังหวัดนำเสนอพื้นที่เป้าหมาย	• CDD ๗๖ จังหวัด														
	๓.๓ กรมฯ คัดเลือกพื้นที่เป้าหมายที่จังหวัดนำเสนอโดยเปรียบเทียบกับฐานข้อมูลที่มี และนำเสนอข้อมูลให้ ESF	• CDD และ ESF														
	๓.๔ กรมฯ+ESF พิจารณาคัดเลือกพื้นที่ (ศักยภาพและความพร้อม)															
	๓.๕ ประชุมสร้างความเข้าใจการดำเนินงานแก่เจ้าหน้าที่กรมฯ คณะทำงานตามคำสั่ง เจ้าหน้าที่ ศพช. เจ้าหน้าที่จังหวัด เป้าหมาย ๕๐ คน	• CDD และ ESF ศพช. จังหวัด 18 แห่ง อำเภอและผู้นำในพื้นที่เป้าหมายที่เกี่ยวข้อง														
	๓.๖ จัดทำแผนปฏิบัติการตามข้อ ๓.๕															
	๓.๗ ประชุมสร้างความเข้าใจการดำเนินงานแก่เจ้าหน้าที่จังหวัด/อำเภอและผู้นำระดับพื้นที่เป้าหมาย ๑๘ แห่ง															

ที่	กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ	เดือน												
				ม.ค-มี.ค. ๖๓	เม.ย. ๖๓	พ.ค. ๖๓	มิ.ย. ๖๓	ก.ค. ๖๓	ส.ค. ๖๓	ก.ย. ๖๓	ต.ค. ๖๓	พ.ย. ๖๓	ธ.ค. ๖๓	ม.ค. ๖๔	ก.พ. ๖๔	มี.ค. ๖๔
	๓.๘ ส่งเสริมสนับสนุนและขับเคลื่อนกลุ่มเป้าหมายตามแนวทาง earthsafe	• CDD และ ESF														
	๓.๙ ติดตามสนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่ ๑๘ แห่ง	• CDD และ ESF • ศพช. จังหวัด														
	๓.๑๐ ประชุมสรุปผล วิเคราะห์ศักยภาพ โอกาส และความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงการตลาด	• CDD และ ESF • คณะทำงานตามคำสั่งแต่งตั้งฯ • พื้นที่ดำเนินการ ศพช. สพจ., สพอ. • ศูนย์เรียนรู้ earthsafe														
	๓.๑๑ สนับสนุนการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาศักยภาพและผลิตภัณฑ์															
	๓.๑๒ ส่งเสริมช่องทางการตลาด															
	๓.๑๓ สนับสนุนการเข้าสู่มาตรฐาน earthsafe															
๔	**ติดตาม/สรุปและประเมินผลการดำเนินงาน/ขยายผล**	• CDD และ ESF • คณะทำงานตามคำสั่งแต่งตั้งฯ														
	๔.๑ ติดตาม/สรุปผลการดำเนินงาน															
	๔.๒ รายงานผลการดำเนินการเสนอต่อผู้บริหาร															
	๔.๓ จัดทำเอกสารสรุปผลการดำเนินงาน/แนวทางการดำเนินงาน															
	๔.๔ ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงาน															
	๔.๕ ขยายผลการดำเนินงาน															

หมายเหตุ ๑. สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์/ความเหมาะสม

๒. **CDD** มาจาก Community Development Department หมายถึง กรมการพัฒนาชุมชน ๓. **ESF** มาจาก Earth Safe Foundation หมายถึง มูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ

สรุปแนวทางการขับเคลื่อนกิจกรรมภายใต้ความร่วมมือ
(Memorandum of Understanding : MOU)
ระหว่างกรมการพัฒนาชุมชน กับ มูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ (Earth Safe Foundation)

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้
ภายในปี ๒๕๖๕

Change for Good

Action plan
การขับเคลื่อนกิจกรรมภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (Memorandum of Understanding : MOU)
ระหว่างกรมการพัฒนาชุมชน กับ มูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ (Earth Safe Foundation)
1 พื้นที่เป้าหมาย 228 หมู่บ้าน ปี 63 นำร่อง 18 หมู่บ้าน และปี 64 ขยายผล 210 หมู่บ้าน
2 กำหนดหลักเกณฑ์พื้นที่เป้าหมาย
ก.พ. 63
1. เป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง /หมู่บ้านสัมมาชีพชุมชน
2. มีศูนย์เรียนรู้ที่จะพัฒนาเป็นต้นแบบตามแนวทาง Earth Safe
3. ต้องมีที่ดินอย่างน้อย 3 ไร่ และไม่มีปัญหาเรื่องน้ำ
4. มีความพร้อมและสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม
5. มีครอบครัวพัฒนา/กลุ่มอาชีพทางการเกษตร/กลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายได้
6. ยังไม่เป็นศูนย์เรียนรู้ของ Earth Safe
3 การคัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย
มี.ค. 63
1. กรมฯ แจ้งจังหวัดสำรวจพื้นที่
2. จังหวัด แจ้งอำเภอเสนอพื้นที่
3. จังหวัด แจ้งผลการคัดเลือกให้กรมฯ อย่างน้อยจว.ละ 3 แห่ง
4 ขั้นตอนการดำเนินงาน
เม.ย.–ก.ค. 63
ขยายผล
สร้างทีมขับเคลื่อน
สร้างความรู้ความเข้าใจและวิเคราะห์ครอบครัวพัฒนา/กลุ่ม
ส่งเสริมครอบครัวพัฒนา/กลุ่ม
ศูนย์ศึกษาฯ 11 แห่ง
5 มาตรฐาน Earth Safe (อินทรีย์วิถีไทย)
ก.ค.–ก.ย. 63
1. บันได 9 ขั้น
2. ปฏิเสธเคมีทุกชนิด
3. พืชไม่ตัดต่อพันธุกรรม
ปรับความคิด/ปฏิบัติ
เลิกใช้เคมี/ใช้ชีวภัณฑ์
ปลูกพืชพันธุกรรมท้องถิ่น
วิธีการ
1. สร้างความเข้าใจ (จนท.+ผู้นำ)
2. พัฒนาตามเกณฑ์มาตรฐาน
3. สร้าง/พัฒนาศูนย์เรียนรู้และใช้เป็นที่รับรองมาตรฐาน
6 เชื่อมโยงผลผลิตสู่ตลาด
มิ.ย.–ก.ย. 63
ช่องทางการตลาด
1. ตลาดชุมชน
2. ตลาดกลาง (ตลาด 4 ร)
3. Modern trade
7 PR ติดตาม ประเมินผล ขยายผล
Out put
ผู้ผลิต/กลุ่มได้รับมาตรฐาน Earth Safe
Out come
ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น

แนวทางการขับเคลื่อนสู่มาตรฐาน Earth Safe

4

วิเคราะห์/ส่งเสริมและประเมินครอบครัวพัฒนา/กลุ่มเป้าหมาย

บันได 9 ขั้น

1. พอกิน
2. พอใช้
3. พออยู่
4. พอร่มเย็น
5. บุญ
6. ทาน
7. เก็บรักษา
8. ขาย
9. กองกำลังเกษตรโยธิน (เครือข่าย)

ขั้นพื้นฐาน

1. พอกิน ชาวบ้านทำกิน ทำใช้ เพียงพอต่อการดำรงชีวิต
2. พอใช้ ผลิตปัจจัยการผลิตได้เอง ทำปุ๋ย โรงปุ๋ย รวมกลุ่มกันทำ ระบบสหกรณ์ ทำให้ได้ปัจจัยการผลิตราคาถูก
3. พออยู่ ดูแลสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัยต่อการดำรงชีวิต
4. พอร่มเย็น ปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง การปลูกพืชสมุนไพร

ปฏิเสธสารเคมีทุกชนิด

- เลิกใช้สารเคมีทุกชนิด ใช้สารชีวพันธุ์

ขั้นก้าวหน้า

5. บุญ ทำบุญ
6. ทาน ทำทาน เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางความคิด แบ่งปัน โดยผู้นำทางจิตวิญญาณ
7. เก็บรักษา เป็นการแปรรูป สร้างความมั่นคงด้านอาหาร โดยใช้นวัตกรรม งานวิจัย
8. การขาย มีร้านค้า เพื่อเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยน

พืชไม่ตัดต่อพันธุกรรม

- ใช้พันธุกรรมท้องถิ่น (พืชท้องถิ่น)

ขั้นสร้างเครือข่าย

9. กองกำลังเกษตรโยธิน ต้องร่วมกันดำเนินการในพื้นที่ เป็นเรื่องของการสนับสนุนการสร้างเครือข่าย

สร้างต้นแบบ ศูนย์เรียนรู้ครบวงจร เพื่อรับรองมาตรฐาน Earth Safe และขยายผล

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี ๒๕๖๕

Change for Good

แนวทางการขับเคลื่อนกิจกรรมภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ
(Memorandum of Understanding : MOU)
ระหว่างกรมการพัฒนาชุมชนกับมูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ (Earth Safe Foundation)

---

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมภายใต้บันทึกข้อตกลงการลงนามความร่วมมือ (Memorandum of Understanding : MOU) ระหว่างกรมการพัฒนาชุมชน กับ มูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ (Earth Safe Foundation) และประกาศเจตนารมณ์ในการร่วมมือเพื่อส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการพัฒนาหมู่บ้าน

๑.๒ เพื่อส่งเสริมให้ครอบครัวพัฒนาดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยตัวชี้วัดทฤษฎีบันได ๙ ขั้นสู่ความพอเพียง

๑.๓ เพื่อส่งเสริมให้ครอบครัวพัฒนาหยุดและปฏิเสธการใช้เคมีทุกชนิด ได้แก่ ปุ๋ยเคมี สารเคมีกำจัดวัชพืช และสารเคมีกำจัดแมลง

๑.๔ เพื่อส่งเสริมให้ครอบครัวพัฒนาไม่ใช้พืชตัดต่อพันธุกรรม โดยให้เน้นอนุรักษ์พันธุกรรมท้องถิ่น

๒. เป้าหมาย

๒.๑ ดำเนินการในพื้นที่ ๗๖ จังหวัด ๆ ละ ๓ แห่ง รวม ๒๒๘ แห่ง โดยในปี ๒๕๖๓ กำหนดดำเนินการ จำนวน ๑๘ แห่ง และในปี ๒๕๖๔ ดำเนินการในพื้นที่ขยายผลอีกจำนวน ๒๑๐ แห่ง

๒.๒ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร/ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น

๒.๓ เพื่อให้เกษตรกร/ประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย มีวิถีชีวิต ดำเนินกิจกรรมตามพื้นฐานของเกษตรอินทรีย์วิถีไทยอย่างเป็นรูปธรรม และเป็นตัวอย่างความสำเร็จต้นแบบให้กับชุมชนและสังคมในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ จำนวน ๒๒๘ หมู่บ้าน

๓. การกำหนดหลักเกณฑ์/เงื่อนไข การเข้าร่วมกิจกรรม

๓.๑ มูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ (Earth Safe Foundation) จัดทำหลักเกณฑ์ แนวทาง วิธีการดำเนินงานลักษณะพื้นฐานของเกษตรอินทรีย์วิถีไทย เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาคัดเลือก โดยสร้างแบบสำรวจข้อมูลลักษณะพื้นฐานประกอบด้วยจุดเด่น จุดด้อย กิจกรรมเด่น ลักษณะที่ควรมี/ไม่มี เป็นต้น

๓.๒ กรมการพัฒนาชุมชนออกแบบการสำรวจ/สัมภาษณ์ ประเมิน ตามหลักเกณฑ์ แนวทางวิธีการที่มูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำและพัฒนาชุมชนร่วมกันกำหนด

๓.๓ หลักเกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย

๓.๓.๑ เป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง /หมู่บ้านสัมมาชีพชุมชน

๓.๓.๒ มีศูนย์เรียนรู้ที่จะพัฒนาเป็นต้นแบบตามแนวทางเกษตรอินทรีย์วิถีไทยได้

๓.๓.๓ ศูนย์เรียนรู้ต้องมีที่ดินอย่างน้อย ๓ ไร่ และไม่มีปัญหาเรื่องน้ำ

๓.๓.๔ มีความพร้อมและสมัครใจดำเนินการตามแนวทางเกษตรอินทรีย์วิถีไทย

๓.๓.๕ มีครอบครัวพัฒนา/กลุ่มอาชีพทางการเกษตร/กลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายได้

๓.๓.๖ ยังไม่เป็นศูนย์เรียนรู้ที่ได้รับการสนับสนุนจาก Earth Safe Foundation

๔. วิธีการคัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ กรมการพัฒนาชุมชน แจ้งให้จังหวัดดำเนินการคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายตามหลักเกณฑ์/เงื่อนไขที่กำหนด อย่างน้อยจังหวัดละ ๓ แห่ง

๔.๒ จังหวัดแจ้งผลการคัดเลือกพร้อมนำเสนอข้อมูลพื้นที่ตามแบบที่กำหนดให้กรมการพัฒนาชุมชนทราบ โดยเรียงลำดับพื้นที่ตามความพร้อมจากมากไปหาน้อย

/๔.๓ กรมการ...

๔.๓ กรมการพัฒนาชุมชน พิจารณาข้อมูลพื้นที่ตามที่จังหวัดเสนอเบื้องต้น และเปรียบเทียบกับฐานข้อมูลที่มี เช่น ข้อมูลพื้นที่สมัครเข้าร่วมกิจกรรมโคก หนอง นา โมเดล ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๕๐ แห่ง/ข้อมูลศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ ๗๖ จังหวัด ข้อมูลพื้นที่เกษตรอินทรีย์ภาคเหนือตอนบน จำนวน ๘๐ แห่ง และพื้นที่เกษตรปลอดภัยภาคเหนือตอนล่าง จำนวน ๙๐ แห่ง คัดเลือกให้เหลือ จำนวน ๒๒๘ หมู่บ้าน เรียงตามลำดับ

๔.๔ กรมการพัฒนาชุมชน คัดเลือกพื้นที่เบื้องต้นโดยแบ่งตามกลุ่มจังหวัดในเขตตรวจราชการ ๑๘ เขตตรวจ ๆ ละ ๑ จังหวัด ตามข้อมูลที่พื้นที่แจ้งเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อใช้เป็นพื้นที่นำร่องต้นแบบและนำเสนอข้อมูลพื้นที่ให้กับมูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ (Earth Safe Foundation)

๔.๕ กรมการพัฒนาชุมชน และมูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ (Earth Safe Foundation) ลงพื้นที่จังหวัดเป้าหมายในเขตตรวจราชการ ๑๘ เขตตรวจ ๆ ละ ๑ จังหวัด เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ และสร้างความเข้าใจกับพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินกิจกรรมและวิเคราะห์ข้อมูลและประเมิน ข้อมูลพื้นที่

๔.๖ กรมการพัฒนาชุมชนแจ้งผลการคัดเลือกพื้นที่ให้จังหวัดทราบ โดยในปี ๒๕๖๓ ดำเนินการนำร่องในพื้นที่จังหวัด ๑๘ เขตตรวจ ๆ ละ ๑ จังหวัด รวม ๑๘ จังหวัด และขยายผลในปี ๒๕๖๔ อีกจำนวน ๒๑๐ แห่ง รวมเป็น ๒๒๘ แห่ง

๕. ขั้นตอนการดำเนินงาน

๕.๑ สร้างความรู้ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ได้แก่ กรมฯ โดยเจ้าหน้าที่ส่วนกลาง เจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน เจ้าหน้าที่จังหวัดเป้าหมาย จำนวน ๑ รุ่น รวม ๕๐ คน

๕.๒ อบรมเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอ และผู้นำพื้นที่เป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรม/โครงการฯ โดยจัดกิจกรรมให้ความรู้ความเข้าใจและศึกษาดูงาน ในพื้นที่ จำนวน ๔ จุด (แบ่งตามรายภาค จำนวน ๔ ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ โดยใช้สถานที่จัดกิจกรรม ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนแห่งใดแห่งหนึ่งที่ตั้งอยู่ในแต่ละภาค) **จัดทำหลักสูตร** วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนา

๕.๓ ส่งเสริมครอบครัวพัฒนา/กลุ่ม/ศูนย์เรียนรู้ โดยดำเนินการสนับสนุนองค์ความรู้ตามขอบเขตความร่วมมือ/สภาพภูมิสังคมและพื้นที่ ได้แก่

๕.๓.๑ การส่งเสริมให้ครอบครัวพัฒนา/กลุ่มเป้าหมาย/ผู้เกี่ยวข้อง ดำเนินชีวิตโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยตัวชี้วัดทฤษฎีบันได ๙ ขั้นสู่ความพอเพียง ด้วยการปรับวิธีคิดและวิธีปฏิบัติ

๑) พอกิน ชาวบ้านทำกิน ทำใช้ เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

๒) พอใช้ ผลิตปัจจัยการผลิตได้เอง ทำปุ๋ย โรงปุ๋ย รวมกลุ่มกันทำ ใช้ระบบสหกรณ์ทำให้ได้ปัจจัยการผลิตราคาถูก

๓) พออยู่ ดูแลสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัยต่อการดำรงชีวิต

๔) พอร่มเย็น ปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง การปลูกพืชสมุนไพร

๕) บุญ การทำบุญ

๖) ทาน การทำทาน เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางความคิด การแบ่งปัน โดยใช้ผู้นำทางจิตวิญญาณเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งอาจจะเป็นผู้ที่ชาวบ้านศรัทธา เช่น เครือข่ายรักษ์ดินรักษ์น้ำในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ใช้พระเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณและเป็นศูนย์รวมสำหรับเปลี่ยนแนวคิดประชาชน

๗) เก็บรักษา (บันไดขั้นที่ ๗) เป็นการแปรรูป สร้างความมั่นคงด้านอาหาร โดยใช้นวัตกรรม งานวิจัยเข้ามาเกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความทันสมัย

๘) การขาย มีร้านค้า เพื่อเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยน

/๙) กองกำลัง...

๙) กองกำลังเกษตรโยธิน ต้องร่วมกันดำเนินการในพื้นที่ เป็นเรื่องของการสนับสนุน สร้างเครือข่ายเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และสร้างเครือข่าย

๑๐) สร้างต้นแบบศูนย์เรียนรู้ครบวงจร เพื่อรับรองมาตรฐาน Earth Safe และขยายผล

๕.๓.๒ สนับสนุนให้กับครอบครัวพัฒนา/กลุ่มเป้าหมาย/ผู้เกี่ยวข้อง/ปรับวิธีคิด ด้วยการเรียนรู้จากการปฏิบัติโดยให้เรียนรู้จริง ปฏิบัติจริง ตามแนวทางของ Earth Safe โดยมีศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนทุกศูนย์เป็นพี่เลี้ยง

๕.๓.๓ การส่งเสริมให้ครอบครัวพัฒนา/กลุ่มเป้าหมาย/ผู้เกี่ยวข้อง หยุดและปฏิเสธการใช้เคมีทุกชนิด เช่น ปุ๋ยเคมี สารเคมีกำจัดวัชพืช และสารเคมีกำจัดแมลง

๕.๓.๔ ส่งเสริมให้ครอบครัวพัฒนา/กลุ่มเป้าหมาย/ผู้เกี่ยวข้อง ไม่ใช้พืชตัดต่อพันธุกรรม โดยให้เน้นอนุรักษ์พันธุกรรมท้องถิ่น

๖. สนับสนุนการใช้มาตรฐานอินทรีย์วิถีไทย โดยการทบทวนและสร้างความเข้าใจแก่ผู้นำครอบครัวพัฒนา/กลุ่มเป้าหมาย/ผู้เกี่ยวข้อง สร้างศูนย์เรียนรู้ให้เป็นหน่วยในการรับรองมาตรฐานเพื่อประเมินไปสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์วิถีไทย

๗. สนับสนุนและเชื่อมโยงผลผลิตสู่ตลาด เพื่อส่งเสริมช่องทางการตลาด ภายใต้ตลาดชุมชน ตลาดประชารัฐ ตลาดกลาง (ตลาด ๔ ร ได้แก่ โรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม ร้านอาหาร) ตลาด Modern trade Tops/บริษัท เซ็นทรัล รีเทล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (กลุ่มสินค้าในเครือเซ็นทรัล) รวมถึงเครือข่ายมูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ (Earth Safe Foundation) และบริษัทประชารัฐรักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด

๘. ประชาสัมพันธ์ ติดตาม สรุปประเมินผลและขยายผล

๘.๑ การประชาสัมพันธ์ โดยเอกสาร สื่อ/วีดิทัศน์/อื่น ๆ ตามความเหมาะสม

๘.๒ การติดตามความก้าวหน้า ติดตามอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง โดยกรมการพัฒนาชุมชนส่วนกลางร่วมกับมูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ (Earth Safe Foundation) หรือ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน หรือสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ ในพื้นที่เป้าหมายตามความเหมาะสม

๘.๓ การสรุปประเมินผลให้เป็นไปตามแนวทางมูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ (Earth Safe Foundation) เสนอไว้ เช่น แบบประเมินออกแบบโดยมูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ การตรวจสอบย้อนกลับ ครั้งแรกใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้นำศูนย์หรือสนทนากลุ่ม (ดูจากแนวคิด ทัศนคติ/กิจกรรมตามบันได ๙ ขั้น วิถีชีวิต อื่น ๆ)

๘.๔ กระบวนการประเมินผลการดำเนินงาน โดยกรมการพัฒนาชุมชน และมูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ (Earth Safe Foundation) โดยใช้แนวทางตามเกษตรอินทรีย์วิถีไทย (Earth Safe) ที่กำหนด เช่น ไม่ใช้สารเคมี ไม่ใช้พืชตัดต่อพันธุกรรม ใช้พืชท้องถิ่น มีการปฏิบัติที่สามารถเป็น Earth Safe ได้ และมีแนวโน้มที่จะเป็นศูนย์เรียนรู้ตามแนวทางเกษตรอินทรีย์วิถีไทย และเป็นหน่วยรับรองมาตรฐานตามแนวทางของเกษตรอินทรีย์วิถีไทย (Earth Safe) ได้

๘.๕ ขยายผลการดำเนินงานตามแนวทางเกษตรอินทรีย์วิถีไทย (Earth Safe) ในปี ๒๕๖๔ จำนวน ๒๑๐ แห่ง

****

ใบสมัครเข้าร่วมโครงการ
เกษตรอินทรีย์วิถีไทย

วันที่/เดือน/พ.ศ. ที่สมัคร.....

๑. ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ชื่อศูนย์เรียนรู้/ชื่อกลุ่ม/ชื่อ–สกุล(กรณีไม่เป็นกลุ่ม) .....

๑.๒ ที่ตั้ง/ที่อยู่ .....

๑.๓ ชื่อ – สกุล ผู้สมัคร/ประสานงาน .....

(๑) เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

(๒) ช่วงอายุ ☐ ๑๘ – ๒๙ ปี ☐ ๓๐ – ๓๙ ปี

☐ ๔๐ – ๔๙ ปี ☐ ๕๐ ปีขึ้นไป

(๓) โทร./มือถือ ..... อีเมล์ .....

๒. พื้นที่การเกษตร (ระบุพื้นที่ที่มีการถือครองทำการเกษตรในปัจจุบัน

ที่	ขนาดพื้นที่ (ไร่:งาน:ตร.ว.)	กรรมสิทธิ์ (ตัวเอง /ญาติพี่น้อง/ เช่า)	การจัดการ (ทำเอง/ให้ผู้อื่นเช่า/ ไม่ใช้ประโยชน์)	สัดส่วนการใช้ประโยชน์ระบุ... (ทำนา/ทำสวน/ พืชไร่/ผัก/สระ/ป่า/ ที่รกร้าง/ บ้านพัก)	วัน เดือน ปี ที่เริ่มทำเกษตรอินทรีย์/ปลอดภัย	วันเดือน ปี ที่ใช้สารเคมีครั้งสุดท้าย

๓. ผลผลิตที่สร้างรายได้ คือ.....

๔. จำนวนสมาชิก/แรงงาน.....ราย

๕. มีปริมาณน้ำในพื้นที่การเกษตร ☐ มาก/เพียงพอ ☐ ปานกลาง ☐ น้อย/ไม่เพียงพอ ☐ ไม่มี

๖. ที่ตั้ง/พื้นที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ (ให้ตอบทุกข้อ)

(๑) เป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ☐ เป็น ☐ ไม่เป็น

(๒) เป็นหมู่บ้านสัมมาชีพชุมชน ☐ เป็น ☐ ไม่เป็น

(๓) มีศูนย์เรียนรู้ที่จะพัฒนาเป็นต้นแบบได้ ☐ มี ☐ ไม่มี

(๔) มีที่ดินอย่างน้อย ๓ ไร่ ☐ มี ☐ ไม่มี

(๕) สมัครใจและมีความพร้อมดำเนินการตามแนวทางเกษตรอินทรีย์วิถีไทย ☐ มี ☐ ไม่มี

(๖) มีครอบครัวพัฒนา/กลุ่มอาชีพทางการเกษตร/กลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายได้ (มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งให้ถือว่ามี) ☐ มี ☐ ไม่มี

(๗) ยังไม่เป็นศูนย์เรียนรู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิรักษ์ดินรักษ์น้ำ ☐ เป็น ☐ ไม่เป็น

(๘) ภาพกิจกรรม/ผลิตภัณฑ์/ผลผลิต (ถ้ามีใช้แนบ) ☐ มี ☐ ไม่มี

ข้าพเจ้า มีความประสงค์จะเข้าร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์วิถีไทย และยินดีปฏิบัติตามเงื่อนไขเกษตรอินทรีย์วิถีไทย โดยไม่ใช้สารเคมีทุกชนิดในการผลิตพืชและสัตว์ พร้อมนี้และได้ส่งเอกสารข้อมูลทั่วไป โครงสร้างกลุ่ม/ศูนย์ฯ/สมาชิกกลุ่ม/แรงงาน /ภาพผลิตภัณฑ์/อื่นๆ (ถ้ามี) มาด้วยแล้ว

ลงชื่อ.....ผู้สมัคร

( )

ตำแหน่ง .....

(เจ้าของที่ดิน/หัวหน้า/ประธานกลุ่ม/เลขากลุ่มหรือผู้แทน)

แบบประเมินคัดเลือกเข้าร่วมกิจกรรม

คำชี้แจง : ๑. ใช้สำหรับคณะกรรมการประเมินเพื่อตรวจสอบคุณสมบัติ ศูนย์เรียนรู้/กลุ่ม/หมู่บ้าน/ผู้สมัครที่ประสงค์เข้าร่วมโครงการโดยตรวจสอบจากใบสมัคร ภาพกิจกรรม และพื้นที่ที่ปฏิบัติจริง

๒. แบบประเมินมีทั้งหมด ๑๓ ข้อ ให้ทำเครื่องหมาย / ในข้อที่ตรงกับความเป็นจริงเท่านั้น

๓. ผู้ทำหน้าที่ประเมินผู้สมัคร คือ นักวิชาการพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ ที่ได้รับมอบหมาย

๔. ข้อบังคับที่ต้องผ่านทั้งหมด คือ ข้อที่ ๑ – ๕

☐๑. สมัครใจและมีความพร้อมเข้าร่วมโครงการ

☐๒. อยู่ในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง/หมู่บ้านสัมมาชีพชุมชน

☐๓. พื้นที่เหมาะสมต่อการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อพัฒนาสู่ระบบเกษตรอินทรีย์วิถีไทย

☐๔. พื้นที่ไม่เหมาะสมแต่สามารถพัฒนา/ปรับปรุงและสร้างกิจกรรมพัฒนาต่อยอดได้

☐๕. มีแหล่งน้ำเหมาะสมกับการผลิตสินค้าเกษตร

☐๖. มีแรงงาน/กำลังการผลิตที่เหมาะสม

☐๗. มีการใช้พืชพันธุกรรมท้องถิ่น (พืชท้องถิ่น)

☐๘. ไม่ใช้สารเคมี-ชีวภัณฑ์ในพืชและสัตว์

☐๙. ไม่ใช้พืชตัดต่อพันธุกรรม

☐๑๐. มีกิจกรรมในครัวเรือนที่แสดงถึงการดำรงชีวิตตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง

☐๑๑. มีการทำเกษตรที่มุ่งสู่การพัฒนาไปสู่ความพอเพียง ยั่งยืน

☐๑๓. พื้นที่มีการปลูกพืชผักสวนครัวอย่างน้อย ๕ ชนิด

สรุปผลการประเมิน ดำเนินการได้.....ข้อ

☐ ผ่าน (ทำได้ตามข้อบังคับในข้อที่ ๑ – ๕ และข้ออื่น ๆ อีกไม่น้อยกว่า ๓ ข้อ รวมแล้วไม่น้อยกว่า ๘ ข้อ จึงจะถือว่าผ่าน)

☐ สิ่งที่ต้องปรับปรุง คือ .....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

( )

ตำแหน่ง.....